

ژوئن ۲۰۲۴

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

قیمت جهانی تمامی غلات اصلی در بازار جهانی در ماه می افزایش یافته است. قیمت گندم به دلیل نگرانی در خصوص شرایط نامناسب کشت در بسیاری از کشورهای عمده تولید کننده شاهد افزایش قابل توجهی بوده است؛ در حالی که قیمت ذرت به دلیل عوامل مختلفی افزایش یافته است. شاخص قیمت برنج فائو نیز به دلیل افزایش قیمت برنج وارپته ایندیکا افزایش یافته است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی
 سطح هشدار قیمت: بالا (Red Pin) متوسط (Yellow Pin)

اثر ماندگار تعارضات و ناامنی‌های طولانی مدت از جمله عوامل افزایش قیمت مواد غذایی در کشورهای هائیتی، میانمار، سودان جنوبی و سودان و کشورهای حاشیه جنوبی صحرای آفریقا است. در کشورهای جنوب آفریقا و آرژانتین پیش‌بینی کاهش تولید ذرت در میانه فصل برداشت اثر پایدار افزایشی بر قیمت داشته است. در آمریکای جنوبی و کشورهای آسیای شرقی قیمت برنج در مقیاس سالیانه با وجود اثر منفی برداشت محصول در کشورهای عمده تولید کننده افزایش یافته است.

در بسیاری از کشورهای مورد بررسی فائو، قیمت مواد غذایی در ماه‌های آوریل و می از منظر تاریخی در بالاترین مقادیر خود قرار داشته است. افزایش قیمت مواد غذایی به دلیل اثر نامطلوب وقایع جوی، بروز اختلال در توزیع و زنجیره عرضه به ناشی از بروز درگیری‌ها و شرایط نامساعد اقتصاد کلان که منجر به افزایش هزینه‌های توزیع شده به وقوع پیوسته است.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

افزایش قیمت تمامی غلات اصلی در ماه می سال ۲۰۲۴ (۱۱ اردیبهشت تا ۱۰ خرداد)

میانگین شاخص قیمت برنج فائو (۱۰۰=۲۰۱۴/۱۶) در ماه می سال ۲۰۲۴ به ۱۳۷٫۵ واحد رسیده که نسبت به ماه آوریل ۱٫۳ درصد افزایش یافته که افزایش قیمت برنج وارسته ایندیکا دلیل اصلی این افزایش قیمت بوده است. قیمت صادراتی برنج ایندیکا در ماه می و پس از سه ماه متوالی کاهش در کشورهای تایلند و پاکستان افزایش یافته است. افزایش قیمت برنج پس از اعلام شرکت دولتی اندونزی^۲ در خصوص مناقصه واردات به وقوع پیوسته است. در کشور تایلند که برداشت محصول خارج از فصل به روزهای پایانی خود رسیده، قیمت به واسطه کاهش عرضه افزایش یافته است. در کشور ویتنام محدودیت در تقاضا (به استثنای تقاضای کشور اندونزی) باعث شده قیمت برنج تقریباً در سطح قیمت ماه آوریل باقی بماند و این مساله از افزایش ملموس قیمت برنج جلوگیری کرده است. به طور همزمان سرعت قابل توجه فروش محصول به بازارهای کشورهای آمریکای جنوبی که به طور معمول صادرات به آن‌ها صورت می‌گیرد باعث ثبات قیمت در بازار غلات دانه بلند در ایالات متحده آمریکا شده است.

در ماه می سال ۲۰۲۴، شاخص قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله فائو پس از طی یک روند کاهشی از ماه دسامبر سال ۲۰۲۳ نسبت به ماه گذشته به ترتیب ۳٫۱ و ۹٫۸ واحد افزایش یافته‌اند. در مقابل شاخص قیمت شاخص روغن نباتی نسبت به ماه آوریل ۳٫۱ واحد کاهش یافته است. در حالی که شاخص قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله نسبت به مدت مشابه

قیمت جهانی گندم در ماه می سال ۲۰۲۴ افزایش قابل توجهی داشته و در تمامی مبادی صادراتی شاهد رشد دو رقمی بوده است. تشدید نگرانی در خصوص شرایط نامساعد کشت بر برداشت محصول در اتحادیه اروپا و روسیه باعث افزایش ۱۶ درصدی قیمت در اتحادیه اروپا و افزایش ۱۲ درصدی قیمت در روسیه شده است. به علاوه آسیب‌های وارد شده به تأسیسات حمل و نقل در دریای سیاه منجر به تشدید فشار قیمتی و افزایش قیمت گندم شده است. با توجه به شرایط بازار قیمت گندم در کشورهای آرژانتین، استرالیا، کانادا و قیمت پایه ایالات متحده آمریکا در مقیاس ماهیانه به ترتیب ۱۳، ۱۰، ۹ و ۳ درصد افزایش یافته است.

قیمت ذرت نیز در ماه می سال ۲۰۲۴ افزایش یافته است. بیشترین رشد قیمت ذرت با ۸ درصد مربوط به کشور اوکراین بوده که این افزایش قیمت ناشی از محدودیت فروش محصول توسط کشاورزان و محدودیت عرضه محصول و از سوی دیگر تقاضای قابل توجه برای محصول و گسترش آسیب‌ها به زیرساخت‌های حمل و نقل در این کشور بوده است. نگرانی در خصوص آسیب به محصول ناشی از گسترش بیماری اسپروپلاسما^۱ در کشور آرژانتین و شرایط نامساعد آب و هوایی در برزیل باعث افزایش دو درصدی قیمت ذرت شده است. قیمت پایه ذرت ایالات متحده آمریکا نیز در ماه می یک درصد افزایش یافته است.

^۲ Indonesia's BULOG

^۱ Spiroplasma disease

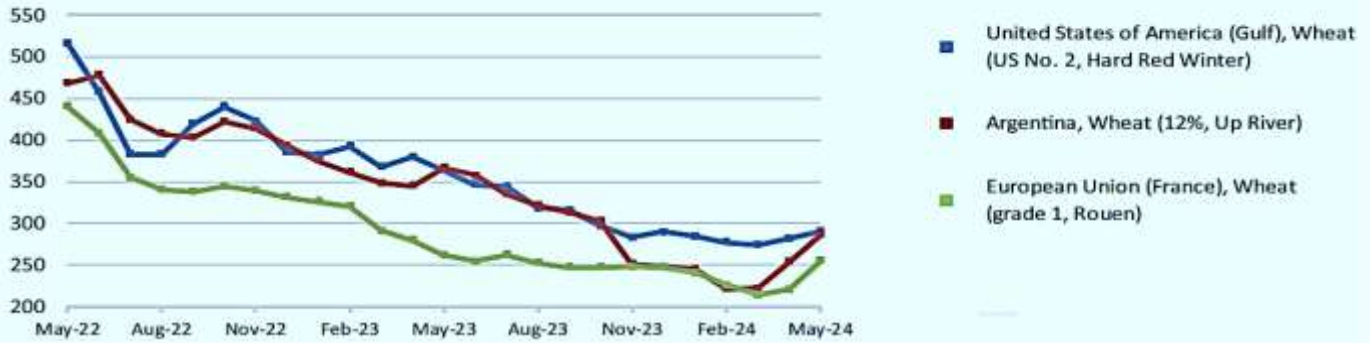
سطح جهانی شده موجبات افزایش قیمت را فراهم نموده است. به طور همزمان، قیمت جهانی دانه آفتابگردان به دلیل نگرانی از شرایط نامناسب آب و هوایی در برخی از مناطق کشور روسیه که به کرات منجر به کند شدن فرایند فروش محصول توسط کشاورزان شده عامل اساسی افزایش قیمت این محصول است. شاخص قیمت کنجاله نیز به دلیل افزایش قیمت کنجاله سویا روندی افزایشی داشته است. با وجود چشم انداز عرضه قابل توجه محصول در منطقه آمریکای جنوبی، علیرغم کاهش تولید ناشی از بروز سیل در برزیل، قیمت جهانی کنجاله سویا در ماه می یازده درصد افزایش یافته است. این افزایش قیمت به دلیل افزایش تقاضای کنجاله سویا برای تغذیه دام و به ویژه بهبود سودآوری تولید خوک در کشور چین به وقوع پیوسته است. همچنین قیمت کنجاله تحت تأثیر سرریز نوسانات افزایش قیمت گندم که تمایل برای علوفه‌های حاوی پروتئین را به گزینه‌ای مورد مناسب تبدیل نموده، قرار گرفته است. افزایش شاخص قیمت روغن نباتی به دلیل کاهش قیمت روغن پالم بوده به طوری که اثر افزایش قیمت روغن سویا، کلزا و آفتابگردان را خنثی نموده است.

سال گذشته در سطح پایین‌تری قرار دارد شاخص قیمت روغن نباتی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷,۷ درصد بیشتر است. آخرین افزایش قیمت به وقوع پیوسته در شاخص قیمت دانه روغنی ناشی از افزایش قیمت جهانی دانه سویا، کلزا و آفتابگردان است. پس از اینکه در ماه گذشته قیمت جهانی دانه سویا به کمترین میزان خود در چند سال اخیر رسیده در ماه می قیمت این محصول به دلیل نگرانی از کاهش تولید در کشور برزیل ناشی از بارش شدید باران و وقوع سیل در بخش‌های جنوبی کشور در زمان برداشت افزایش یافته است. به علاوه با وجود چشم‌انداز مناسب تولید در کشور آرژانتین فروش محدود کشاورزان به واسطه ناطمینانی از چشم انداز شرایط اقتصاد داخلی باعث افزایش قیمت سویا شده است. هرچند بهبود شرایط آب و هوایی در ایالات متحده آمریکا که فصل کشت سال ۲۰۲۴/۲۵ در آن آغاز شده است از افزایش بیشتر قیمت در روزهای پایانی ماه جلوگیری نموده است. در ماه می قیمت جهانی کلزا به دلیل شرایط نامساعد تولید در فصل کشت ۲۰۲۴/۲۵ شده در مناطق عمده تولید کننده مانند اتحادیه اروپا و استرالیا که منجر به ایجاد چشم انداز نامناسب در توازن تولید و مصرف در

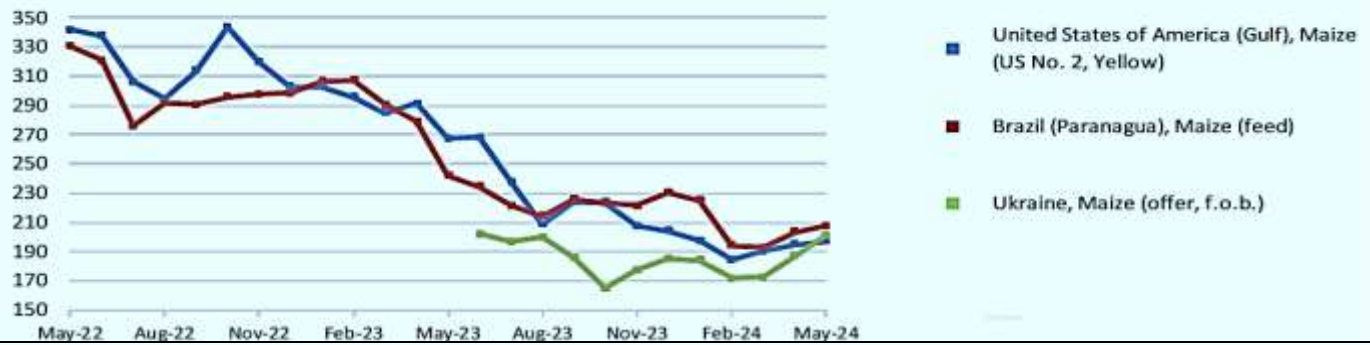
قیمت جهانی روغن پالم به دلیل افزایش فصلی تولید در کشورهای عمده تولید کننده جنوب شرق آسیا و همچنین تداوم تقاضای اندک برای واردات محصول برای دومین ماه متوالی کاهش یافته است. در مقابل، قیمت جهانی روغن سویا به دلیل افزایش تقاضای این محصول برای تولید سوخت زیستی به ویژه در کشور برزیل افزایش یافته است. به طور همزمان، قیمت روغن آفتابگردان و کلزا به ترتیب به دلیل کاهش دسترسی به محصول صادراتی در منطقه دریای سیاه به صورت فصلی و احتمال محدودیت عرضه در فصل کشت پیش رو (۲۰۲۴/۲۵) افزایش یافته است.

United States dollar per tonne

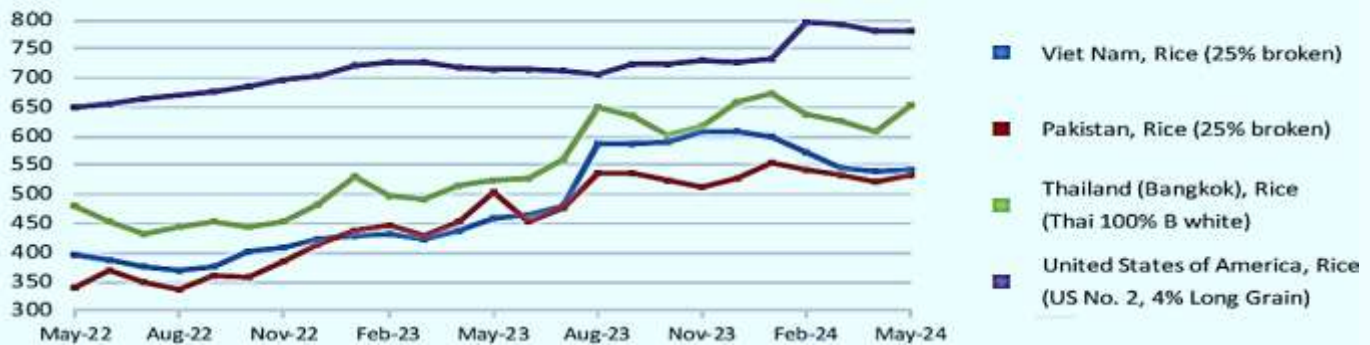
درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (می ۲۰۲۴) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۲۰,۱	۵,۰	۳,۳	۲۹۰,۹	ایالات متحده آمریکا
-۲۱,۸	۲۹,۷	۱۲,۸	۲۸۶,۷	آرژانتین
-۲,۳	۱۳,۲	۱۶,۰	۲۵۵,۵۷	اتحادیه اروپا

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (می ۲۰۲۴) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۲۶,۲	۶,۹	۱,۲	۱۹۷,۲۲	ایالات متحده آمریکا
-۱۴,۳	۷,۱	۲,۱	۲۰۷,۵۷	برزیل
-	۱۷,۰	۷,۶	۲۰۱,۲۵	اوکراین

United States dollar per tonne

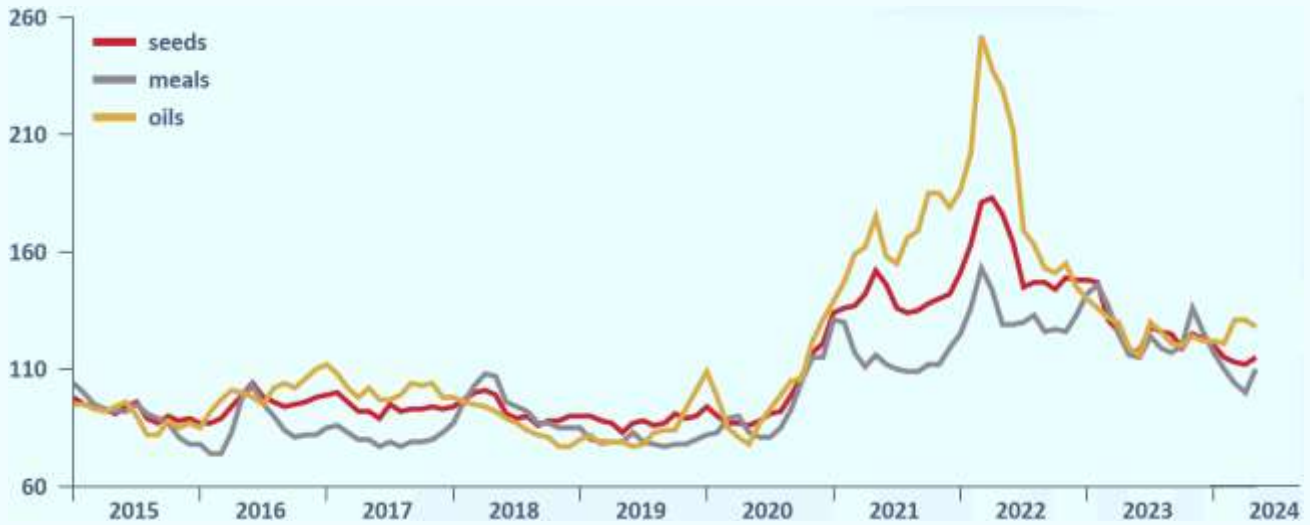

درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (می ۲۰۲۴) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
۱۸,۶	-۵,۲	۰,۵	۵۴۳,۰	ویتنام
۵,۹	-۱,۷	۲,۲	۵۳۲,۴	پاکستان
۲۴,۳	۲,۰	۷,۲	۶۵۱,۶۷	تایلند
۹,۳	-۱,۹	۰,۲	۷۸۲,۲۵	ایالات متحده آمریکا

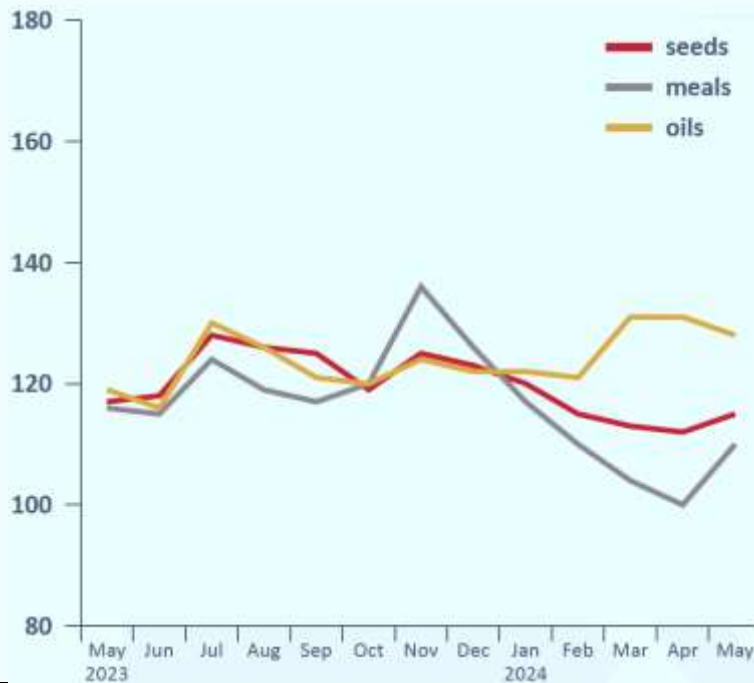

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی

شاخص بلندمدت

شاخص ماهانه

محصول	آخرین شاخص قیمت (می ۲۰۲۴) درصد			درصد تغییرات	
	یک‌ماهه	سه‌ماهه	سالانه	سه‌ماهه	سالانه
دانه روغنی	۱۱۵	۲,۷	-۱,۷	۰	-۱,۷
کنجاله	۱۱۰	۱۰	-۵,۲	۰	-۵,۲
روغن نباتی	۱۲۸	-۲,۳	۷,۵	۵,۸	۷,۵